

Utrechtse
buurthuizen
in zelfbeheer

4.

Het Trefpunt

verlengstuk van je huis

Op de benedenverdieping van een woning aan de Rijnlaan, waar voorheen een winkel gevestigd was, fungeert Het Trefpunt als ruimte van en voor buurtbewoners en buurt-initiatieven. De ruimte bestaat uit een halle-tje, een huiskamer, een flinke keuken, toilet en tuin en wordt door diverse bewoners-groepen gebruikt, beheerd en onderhouden. Buurtbewoners komen er wekelijks samen om met elkaar koffie te drinken, te tekenen en schilderen, gezamenlijk te koken en te eten, voor Arabische lessen en het lezen van de Koran. Daarnaast is Het Trefpunt wekelijks uitgiftepunt voor VoedselbankPLUS Utrecht Zuid-West.

Hoe is het zo gekomen?

In Rivierenwijk was in de jaren negentig weinig te doen voor de jeugd. Daarom richtte een aantal bewoners het jeugdcomité op. Voorheen werd altijd thuis bij Geertje - één van de initiatiefnemers - vergaderd, maar de activiteiten breidden zich uit en de vergaderfrequentie nam toe zodat haar huis te klein werd. Woningcorporatie Mitros stelde de benedenverdieping van een vrijgekomen pand op de hoek van de Hunzestraat en de Merwedekade ter beschikking aan het jeugdcomité. Dat bleek uiteindelijk niet zo geschikt en sinds 1998 vinden de activiteiten plaats in een pand aan de Rijnlaan: Het Trefpunt. Er maken inmiddels allerlei groepen uit de wijk gebruik van. Het Trefpunt richt zich op buurtbewoners met een krappe beurs of met weinig sociale contacten. Het huis is een broedplaats voor nieuwe initiatieven voor de buurt. De afgelopen jaren is het helemaal bottom-up opgezet. Ruim tachtig tot negentig vrijwilligers zijn er onder begeleiding van buurtpastor Titus Schlatmann actief, die meer dan 18 activiteiten runnen voor de buurtbewoners.

“We redden het nog steeds met een beetje bedelen soms.”

Officieel wordt de ruimte gehuurd van Mitros door de Stichting 'Ruimte voor de Buurt' Rivierenwijk Zuid. Die stichting is in januari 1999 opgericht. Op die manier kunnen buurtbewoners Het Trefpunt gebruiken voor hun initiatieven. De stichting zorgt dan voor de officiële zaken. Ook beheert zij geld voor bewonersinitiatieven als dat nodig is en ze vraagt jaarlijks subsidies aan bij kerkelijke fondsen voor het behouden van activiteiten en het realiseren van nieuwe. Zo is de stichting betrokken bij de VoedselbankPLUS Utrecht, uitgiftepunt Rivierenwijk, wijkkrant De Rivierwijker [die in de wijk helemaal stukgelezen wordt] en het project Dwarsverband. Dit project brengt bewoners uit diverse wijken in Utrecht, die in zelfbeheer activiteiten willen ontwikkelen, met elkaar in contact om van elkaar te leren. Het bestuur bestaat uit Utrechtse vrijwilligers die zich betrokken voelen bij wat mensen in de buurt beweegt en die hen willen ondersteunen.

Hoe zijn de zaken geregeld?

Een interview vindt plaats tijdens de jaarvergadering van het Trefpunt op 19 mei 2015. De vergadering geeft een mooi en veelkleurig kijkje in de keuken van Het Trefpunt, want er zijn allerlei gebruikers aanwezig. Aanwezig zijn: Lonnie (eetclub en voorzitter bestuur), Joop (Voedselbank), Arnold (Trefpunt), Wil (Trefpunt), Titus (buurtpastor), Hassana (contactpersoon en vertegenwoordiger Marokkaanse vrouwengroepen), Mariska (Dwarsverband), Kees (Dwarsverband), Willem (huurder bovenetage), Ruud (eetgroep), Peter (bestuur).

Het Trefpunt is geen rijke club. Ieder jaar weer dient zich tijdens de jaarvergadering de vraag aan of Het Trefpunt open kan blijven, want er wordt gewoon huur betaald aan Mitros.

Ook dit jaar staat de vraag naar geld centraal, maar gelukkig staat de begroting het toe dat Het Trefpunt voorlopig door kan gaan. Het is elk jaar weer puzzelen om de begroting rond te krijgen want gemeentesubsidie is er niet. Er worden echter altijd wel wegen gevonden om wat geld binnen te krijgen, deels ook van kerken. Naast de huur zijn er nog de vaste lasten zoals energie, telefoon, afval- en rioolbelasting, die andere huishoudens ook hebben. "Die betalen we samen via een bepaalde verdeelsleutel met de huurder boven. Dan zijn er nog de kosten voor koffie en vernieuwingen aan het pand. Die laatste worden betaald uit het Appeltje van Oranje - een stimuleringsprijs van het Oranjefonds (red.) - dat we in 2006 gewonnen hebben. Dat is ons spaarpotje, daar doen we al heel lang mee." Het aantal donaties wisselt sterk per jaar. De voormalige penningmeester kon bij de ING nog wel eens om een donatie vragen, wat niet altijd lukte. Dan was er een bescheiden tekort van € 750,- of zoiets. "Maar we reddden het nog steeds, soms met een beetje bedelen."

In deze jaarvergadering lanceert Lonnie een nieuw idee voor een donatie vanuit de moskee. Het Trefpunt wordt van oudsher ondersteund door de christelijke kerken hoewel het geen kerkelijke instantie is. Iedereen - alle geloofsovertuigingen en ook niet-gelovigen - zijn welkom. Maar nu er zoveel Marokkaanse en Turkse mensen binnenkomen is het misschien ook wel een idee om een lijntje te leggen naar de moskee om te kijken of zij ook iets doen met donaties of wijkinitiatieven te ondersteunen. De kerken geven deze plek ook donaties en giften om het daardoor gratis te laten zijn. Peter: "Als we zo'n pad inslaan is het misschien handig om René erbij te vragen want die zit in een platform waarin alle religies van de stad vertegenwoordigd

zijn.” Wat vindt Hassana van de Marokkaanse vrouwengroep van dit idee? Zij weet het niet. De gelovigen betalen € 5,- per jaar aan de moskee en tijdens de Ramadan wordt er geld ingezameld voor maaltijden in de moskee. Er zijn ook donaties voor minderbedeelden. Of een gift aan Het Trefpunt ook mogelijk is vanuit de moskee is nog nooit onderzocht maar het is de moeite waard om een poging te wagen. Dit onderzoeken is iets wat het bestuur gaat oppakken.

Welke activiteiten zijn er zoal?

Het Trefpunt is een bruisende bedoening en zit zo vol met activiteiten dat er niet veel meer kan bijkomen.

Zo is er maandagochtend de koffieclub, dat is altijd volle bak met zo'n 17 mensen. Er wordt ook weleens een bingootje gespeeld. Maandagmiddag is er de schilderclub met 7 à 8 mensen! Je krijgt geen les maar het is wel leuk en stimulerend om samen met een

aantal mensen te tekenen of te schilderen. Maandagavond zijn er afwisselend verschillende groepen in Het Trefpunt. Soms is er bestuursvergadering van de stichting Ruimte voor de Buurt, en soms is er een bijbelleesgroep. Daar nemen 6 mensen aan deel. Die lezen een verhaal en vertellen aan elkaar hoe dat raakt aan hun leven. Het is eigenlijk geen les maar een gesprek erover.

Op dinsdag is het pand overdag nog vrij, maar 's avonds niet, dan is er de wekelijkse eetclub. Ruud kookt en komt zo rond 16.00 uur. Ruud: "Met 11 man eten we dan en er kunnen nog wel mensen bij, zo'n man of 4." Er wordt € 3,50 betaald, € 3,- voor de maaltijd en € 0,50 voor een spaarpotje om te gaan barbecueën of voor een kerstmaaltijd.

Woensdagochtend is er Arabische les voor Marokkaanse vrouwen en kinderen. Woensdagmiddag is het maatjesproject

“Op vrijdag zijn er dus zo'n 60 à 70 mensen binnen in deze huiskamer.”

uitstallen van de 51 kratten. Het is een multicultureel gebeuren. Er zitten ook asielzoekers bij die aangemeld zijn door de bewindvoerders. Er wordt bij het samenstellen van de pakketten zoveel mogelijk rekening gehouden met de geloofsovertuiging. Het voedsel wordt vrijdagmorgen door de Tussenvoorziening gebracht en soms brengt het Rode Kruis ook spullen. Op vrijdag zijn er dus zo'n 60 à 70 mensen binnen in deze huiskamer.

Op zondag is er nog een middaggroep met kinderen. In het totaal zit je dan op 175 mensen die hier per week in het Trefpunt bezig zijn.

Wat voor huurhuis zijn jullie?

Lonnie: "We zoeken met elkaar naar een goed samengaan van de diverse gebruikers in Het Trefpunt. Dat heeft tijd gekost. Eerst waren er grote wrijvingen - in de periode van de tweedehands kleding en de start van de voedselbank - en werd er naar oplossingen gezocht en werd er weer ruzie gemaakt. Zo langzamerhand heeft zich dat gevormd tot een manier van omgaan met elkaar die voor iedereen werkt. Toen de mensen van de Voedselbank hier kwamen hebben ze ook nagedacht over 'hoe doen wij dit in dit pand?' Datzelfde proces moet nog komen met de Marokkaanse en de Turkse vrouwengroepen. Die zijn nog heel erg bezig met wat zij aan het doen zijn in het pand. Maar voor je elkaar kent en iets samen kunt doen, dat proces kost gewoon heel veel tijd. Ik vind het een kenmerk van Het Trefpunt dat we bereid zijn om met z'n allen daar steeds naar te blijven zoeken. Dat gebeurt voortdurend maar op de een of andere manier redden we het ook steeds weer. Hier kan dat tenminste, dat beschouw ik als een compliment voor Het Trefpunt en voor alle gebruikers en het bestuur."

van welzijnsorganisatie Doenja. Dan komen er 8 kinderen uit de wijk en 8 studenten pedagogiek die hen begeleiden. Woensdagavond is de Turkse vrouwengroep van Aymelek. Dan zijn er meestal 10 à 12 vrouwen. Ieder van de vrouwen heeft haar eigen verhaal.

Donderdagochtend is er weer een Marokkaanse vrouwengroep. Daar doen andere vrouwen aan mee als op woensdagochtend. Sommigen kunnen wel op woensdag- en niet op donderdagochtend en omgekeerd. Het zijn vrouwen met schoolgaande kinderen. Donderdagmiddag starten de voorbereidende werkzaamheden voor de Voedselbank, van 13.30 uur tot 16.30 uur.

Vrijdag barst de Voedselbank dan los van 9.30 tot 17.00 uur. Het lukt nog steeds met het

"Het feit dat de Marokkaanse vrouwen hier terecht kunnen, vinden ze heel fijn. Het besef dat zij ook van de wijk zijn, dat duurt nog even. Ik hoop dat het één Trefpunt wordt, dat iedereen het Trefpunt beschouwt als 'zijn Trefpunt'. Het is van ons allemaal ook al zit je er met je eigen groep. Dat proces willen we met het bestuur en met de bezoekers ondersteunen."

Nu we het hebben over dat zoekproces vallen we met onze neus in de boter. Er moet voortdurend aandacht besteed worden aan het verschil in achtergronden en cultuur van de uiteenlopende gebruikersgroepen. Joop: "Als ik woensdagavond langskom en er zitten vrouwen van een andere cultuur dan is het gordijn tussen de gang en de kamer dicht. Ik voel me dan een beetje ongemakkelijk en ga daardoor ook niet snel het gesprek met ze aan." Of het zou uitmaken als een vrouw het contact legt, vraagt Titus. "In het algemeen leggen die makkelijker contact met vrouwen-groepen van allochtone afkomst. Respecteer het dat ze graag achter een gesloten gordijn willen zitten." Willem voegt daaraan toe: "Dat gesloten gordijn is iets wat we zelf zo hebben afgesproken met de dames." Willem woont op de bovenverdieping en merkte dat de vrouwen het niet prettig vonden dat er een man in het pand was die ze kon aankijken. "Toen hebben we zelf gezegd: doe dan dat gordijn dicht. In het begin als ik langs liep en de vrouwen groette viel dat niet goed. Ze voelden zich beschaamd. Nu het gordijn er hangt loopt ik gewoon door en hoef ik niemand te groeten. Ik val niemand lastig en voor mij en de vrouwen werkt het goed."

Een ander voorbeeld van het met elkaar samengaan is de telkens terugkerende discussie over het schoonhouden van het

pand. Er wordt opgemerkt dat er kauwgum zit onder de tafels. Is dat nou van kinderen of van volwassenen? Heel vervelend. Waarschijnlijk zijn de jongeren hier schuldig aan? De kwestie wordt heel serieus genomen. Een suggestie is om een mailtje te sturen naar Doenja en als Hassana het meeneemt naar de kinderen van de zondagmiddaggroep dan is het probleem hiermee hopelijk opgelost.

Maar er is meer ongenoegen. Een aantal deelnemers vinden dat het pand door diverse groeperingen vaak vies wordt achter gelaten. Zo ligt donderdagmiddag de vloer vaak bezaaid met zonnebloempitten. Dat komt waarschijnlijk van de woensdagavondgroep. Verder plakt het overal. Lonnie: "Zo laat je thuis de boel ook niet achter en Het Trefpunt moet je zien als het verlengstuk van je huis." Het niet opruimen van de vuilniszak geeft ook ergernis. De woensdagmiddaggroep laat vaak een vuilniszak met pizzadozen achter. Ook niet fijn! Maar het gaat niet alleen om de woensdag, benadrukken de aanwezigen. Lonnie heeft het plan om het pand te gaan schoonmaken. Iedereen die mee wil doen is welkom, we gaan het gezellig maken. Lonnie vraagt of Hassana dat ook zou willen overbrengen aan de Marokkaanse vrouwen. Later horen we dat er een groep Marokkaanse vrouwen heeft meegeholpen. Het was supergezellig en het pand is weer smetteloos schoon.

Tot slot

Willem heeft aan het eind van de jaarvergadering nog een laatste idee. Er zou een pot moeten komen te staan waar mensen een gift in kunnen stoppen. Hij had nagedacht over waar je geld vandaan moet halen. "Ja, bij de kerk. Maar ik ben niet christelijk en niet gelovig maar ik wil af en toe wel iets doneren. Dus geen ideeënbus maar een geldbus."